

Mariestad

Intelligent analysrapport – som stöd i planeringen November, 2025

Förord

För att utveckla och förbättra kommunens verksamheter krävs underlag för analys av både verksamhetsresultat och insikter om utvecklingen över tid.

I den nationella databasen Kolada som drivs och utvecklas av RKA finns ett stort antal nyckeltal för jämförelse och analys. För att underlätta varje kommuns analysarbete och för att enklare hitta och tolka data har Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) och Rådet för främjande av kommunala analyser (RKA), med hjälp av AI, tagit fram ett nytt rapportformat med unika rapporter för varje kommun i Sverige. Detta är den andra rapporten som tas fram inom detta rapportformat.

Nyckeltalen i denna rapport är hämtade från visningen "Läget i kommunen" i Kolada. I rapporten presenteras och sammanfattas utvecklingen av de nyckeltal som bedöms vara mest relevanta för den enskilda kommunen, för att på ett enkelt sätt ge förtroendevalda och tjänstepersoner en överskådlig bild över läget och utvecklingen i sin kommun.

Rapporten utgör en fortsättning i det arbete som SKR och RKA bedriver för att utveckla möjligheterna att använda AI som stöd i uppföljning och analys av nyckeltal och statistik. Det är en utvecklingsprodukt som kommer att fortsätta förbättras och kvalitetssäkras.

Som med all AI kan det förekomma fel i den AI-genererade texten och därför ska den hanteras med försiktighet.

Bra analyser är nödvändiga för att följa och planera kommunens verksamheter. Vi hoppas att den här rapporten kan vara ett stöd i det arbetet.

Ola Odebäck

Chef för avdelningen för ekonomi och styrning, SKR

Maria Price

Kanslichef, RKA

Sammanfattning

Texten är författad av en AI

Mariestads kommun visar positiva resultat inom flera centrala områden, särskilt när det gäller barn och unga samt verksamheternas kostnadseffektivitet. Andelen gymnasieelever som tar examen inom fyra år ligger på 79,1 procent, vilket är betydligt högre än kommungenomsnittet på 73,3 procent. Inom fritidsverksamheten har kostnaden per invånare minskat till 2 108 kronor, jämfört med genomsnittet 2 320 kronor, och förskolekostnaden per inskrivet barn uppgår till 191 121 kronor, vilket är lägre än det kommunala snittet på 194 431 kronor. Fritidshemmen, inklusive öppen fritidsverksamhet, har en nettokostnadsavvikelse på -26,5 procent, vilket indikerar ett betydligt lägre kostnadsläge än referenskostnaden och klart under genomsnittet på -4,1 procent. Även kostnaderna för arbetsmarknadsåtgärder är låga, med 374 kronor per invånare mot 1 035 kronor i snitt. Inom äldreomsorgen uppvisar brukarbedömningen för särskilt boende en stabil och hög andel – 90 procent upplever en helhetssyn, vilket överstiger kommungenomsnittet på 78 procent. LSS-verksamheten har också en fördelaktig nettokostnadsavvikelse på -9,9 procent, lägre än snittet på -1,6 procent.

Det finns dock utmaningar som kräver uppmärksamhet. Inom förskolan har antalet inskrivna barn per årsarbetare ökat till 5,5, vilket är högre än genomsnittet på 5,0 och kan tyda på en belastning på personalresurserna. Socialtjänstens insatser visar på en försämring där andelen vuxna med långvarigt ekonomiskt bistånd har stigit till 44,1 procent, jämfört med 39,1 procent i snitt. Individ- och familjeomsorgens nettokostnadsavvikelse ligger på 37,2 procent, vilket är avsevärt högre än genomsnittet på 12,3 procent och signalerar ett högre kostnadsläge. Även medborgarnas upplevelse av bemötandet vid kontakt med kommunens tjänstepersoner har sjunkit till 81,1 procent, under snittet på 83,6 procent. Grundskolans nettokostnadsavvikelse är nära noll (0,3 procent), men ligger fortfarande över det förväntade läget.

Sammanfattningsvis visar Mariestad starka resultat inom utbildning och kostnadseffektivitet i flera verksamheter, men strukturella utmaningar kvarstår inom socialtjänst och personalbelastning i förskolan, samt en något försämrad medborgarnöjdhet.

Det här innehåller rapporten

Rapporten är uppdelad efter område. För varje område redovisas de nyckeltal som ingår i området en tabell där både det senaste tillgängliga värdet och förändringen sedan föregående period presenteras.

Bakgrundsfärgen i värdekolumnen visar hur värdet står sig i jämförelse med andra kommuner. Bakgrundsfärgen i förändringskolumnen visar om utvecklingen sedan föregående period gått i en fördelaktig eller ofördelaktig riktning. Grön färg indikerar på fördelaktigt läge eller förändring, röd färg pekar motsatsen.

Om ett nyckeltals utveckling eller nivå över tid uppfyller vissa regelstyrda kriterier, visas även ett diagram direkt efter tabellen som illustrerar utvecklingen.

För mer information om färgskalor, urvalsprinciper och hur tabellerna ska tolkas, se avsnittet 'Om rapporten' i slutet av rapporten.

Barn och unga

Texten är författad av en AI

Mariestads kommun visar en stabil bild inom området barn och unga, med tydliga styrkor och vissa utmaningar. Förskoleomsorgens täckningsgrad är hög, vilket indikerar god tillgänglighet, medan antalet inskrivna barn per årsarbetare ligger på en nivå som tyder på en relativt god personalresurstilldelning. Resultaten i grundskolan visar på en måttlig andel elever i årskurs 3 som klarar nationella proven, medan elevernas nöjdhet med skolan i årskurs 8 är förhållandevis hög. Behörigheten till yrkesprogram i årskurs 9 och andelen gymnasieelever som tar examen inom fyra år ligger på en nivå som placerar kommunen i den mittersta gruppen jämfört med andra kommuner. Helhetsbilden pekar på en väl fungerande skolverksamhet med utrymme för fortsatta insatser, särskilt när det gäller kunskapsresultat i de tidiga skolåren.

Nyckeltal	År	Värde	Förändring
Skola			
Barn 1-5 år inskrivna i förskola, andel (%)	2024	91,7	+0,1
Inskrivna barn per årsarbetare i förskolan, lägeskommun, antal	2024	5,5	+0,4
Heltidstjänster i förskolan med förskollärlärolegitimation, lägeskommun, andel (%)	2024	64	+9
Elever i åk 3 som klarat alla delar av nationella proven för ämnesprovet i svenska och svenska som andraspråk, hemkommun, andel (%)	2024	59	-4
Elever i åk 5: Hur nöjd är du med din skola? Andel som svarat "Helt och hållet" eller "Till stor del", (%)	2025	79,7	+14,1 *
Elever i åk 6 som uppnått betygsriterierna i alla ämnen, hemkommun, andel (%)	2025	71,1	-0,1
Elever i åk 8: Hur nöjd är du med din skola? Andel som svarat "Helt och hållet" eller "Till stor del", (%)	2025	77,2	+5,9 *
Elever i åk 9 som uppnått betygsriterierna i alla ämnen, hemkommun, andel (%)	2025	58,1	-6,4
Elever i åk 9, meritvärde, hemkommun, genomsnitt (17 ämnen)	2025	204,0	-6,0
Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, hemkommun, andel (%)	2025	79,8	0,0
Gymnasieelever med examen inom 4 år, hemkommun, andel (%)	2024	79,1	+5,4
Fritid			
Deltagartillfällen i idrottsföreningar, antal/inv 7-20 år	2023	30,3	+3,4
Aktivitetstillfällen för barn och unga i kommunala bibliotek, antal/1000 inv 0-18 år	2024	46,6	+29,9
Elever i musik- eller kulturskola, 6-15 år, andel (%)	2023	13,1	-
Stöd och insatser			
Handläggare med socionomutbildning och minst ett års erfarenhet av barnutredningar, andel (%)	2024	82,9	+27,3
Barn och unga 0-20 år som har varit placerade på HVB eller familjehem någon gång under året, antal/1000 inv	2024	14,4	+1,5
Invånare 0-22 år med insatser enligt LSS, antal/10 000 inv 0-22 år	2024	58	-8

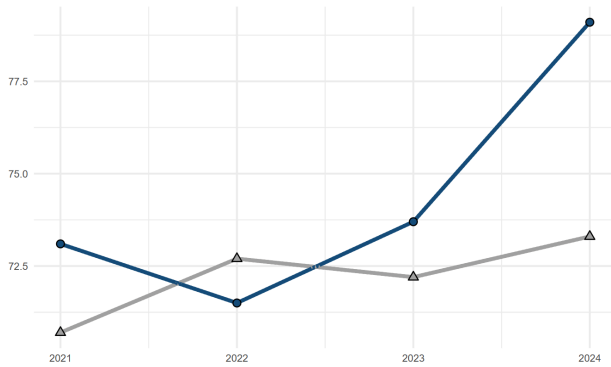
* Förändringen beräknad mot värdet två år tidigare och inte föregående år

Nyckeltal i fokus inom 'Barn och unga'

Här presenteras nyckeltal i området 'Barn och unga' som antingen förändrats tydligt, positivt eller negativt, eller länge legat kvar på en relativt hög eller låg nivå

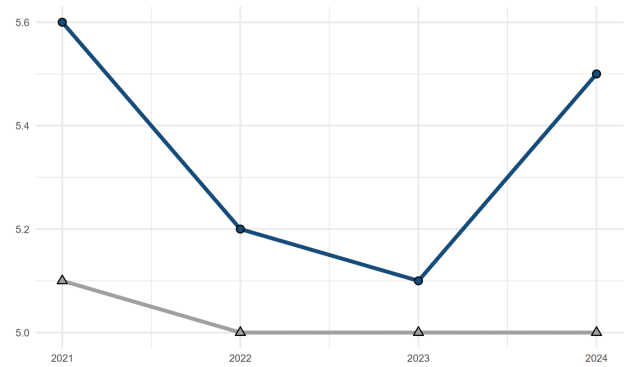
▲ Alla kommuner (ovägt medel) ● Mariestad

Gymnasieelever med examen inom 4 år, hemkommun, andel (%)

Värdet har sedan förra tidsperioden gjort fördelaktig förändring.

Inskrivna barn per årsarbetare i förskolan, lägeskommun, antal

Värdet har sedan förra tidsperioden gjort ofördelaktig förändring. Jämförbara kommuner med bra resultat: Karlskoga, Tierp och Krokoms.

Vuxna

Texten är författad av en AI

Mariestads kommun visar en blandad bild inom området vuxna. Inom **arbetsmarknadsåtgärder och individ- och familjeomsorg** finns utmaningar, särskilt när det gäller andelen vuxna med långvarigt ekonomiskt bistånd, som ligger på en högre nivå än genomsnittet. Brukarbedömningarna av helhetssynen inom individ- och familjeomsorgen är däremot lägre än övriga kommuner, vilket indikerar ett förbättringsområde. Inom **funktionshinderområdet** uppvisar kommunen stabilitet med relativt höga värden i brukarnas upplevelse av trygghet och betydelsen av daglig verksamhet, vilket tyder på god kvalitet. **Äldreomsorgen** står ut med höga brukarnöjdhetvärden, särskilt inom särskilt boende, och korta väntetider, medan fallskador bland äldre ligger på en medelnivå. Sammanfattningsvis har kommunen goda resultat inom vissa delar av omsorgen, men behöver adressera de socioekonomiska utmaningarna och brukarnas upplevelse av individ- och familjeomsorgen.

Nyckeltal	År	Värde	Förändring
Arbetsmarknadsåtgärder och individ- och familjeomsorg			
Resultat vid avslut i kommunens arbetsmarknadsverksamhet, deltagare som börjat arbeta eller studera, andel (%)	2024	21	-14 *
Vuxna biståndsmottagare (18+ år) med långvarigt ekonomiskt bistånd, andel (%) av biståndsmottagare 18+ år	2024	44,1	+8,2
Brukarbedömning individ- och familjeomsorg totalt - helhetssyn, andel (%)	2024	82	+13
Funktionshinderområdet			
Brukarbedömning boende LSS totalt - Brukaren känner sig trygg med alla i personalen, lägeskommun, andel (%)	2024	81	-5
Brukarbedömning daglig verksamhet LSS - Verksamheten är viktig för brukaren, lägeskommun, andel (%)	2024	87	-3
Invánare med insatser enl. LSS, andel (%)	2024	0,80	-0,01
Äldreomsorg			
Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - helhetssyn, andel (%)	2025	91	-2
Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - helhetssyn, andel (%)	2025	90	0
Väntetid i antal dagar från ansökningsdatum till första erbjudet inflyttningsdatum till särskilt boende, medelvärde	2021	9	-
Enhetsundersökningen, äldreomsorg - Omsorgspersonal som är undersköterska, vardagar i särskilt boende, äldreomsorg, andel (%)	2025	88	0
Enhetsundersökningen, äldreomsorg - Platser i särskilt boende/sjuksköterska, äldreomsorg, vardagar, antal	2025	26,0	-5,9
Fallskador bland personer 80+, 3-årsm, antal vårdtillfällen/100 000 inv	2024	9 487	-234
Invánare 80+ i särskilt boende eller med hemtjänst i ordinärt boende, andel (%)	2024	24	-0

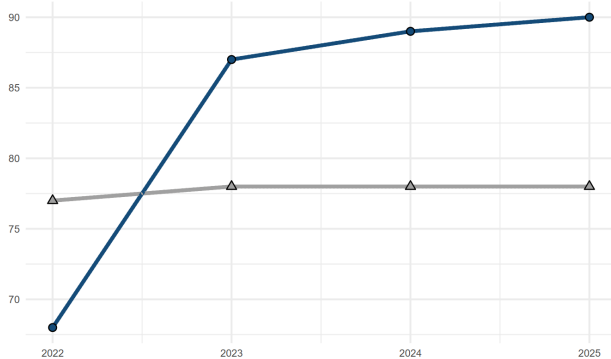
* Förändringen beräknad mot värdet två år tidigare och inte föregående år

Nyckeltal i fokus inom 'Vuxna'

Här presenteras nyckeltal i området 'Vuxna' som antingen förändrats tydligt, positivt eller negativt, eller länge legat kvar på en relativt hög eller låg nivå

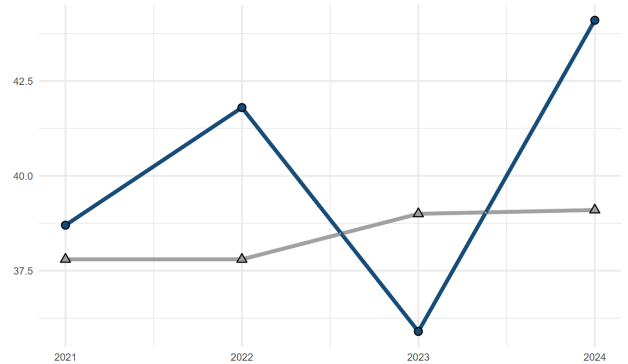
▲ Alla kommuner (ovägt medel) ● Mariestad

Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - helhetssyn, andel (%)

Värdet ligger sedan en längre tid på fördelaktig nivå.

Vuxna biståndsmottagare (18+ år) med långvarigt ekonomiskt bistånd, andel (%) av biståndsmottagare 18+ år

Värdet har sedan förra tidsperioden gjort ofördelaktig förändring. Jämförbara kommuner med bra resultat: Höör, Nybro och Staffanstorp.

Samhälle

Texten är författad av en AI

Mariestads kommun visar en relativt stabil bild inom samhällsområdet. Medborgarnas upplevelse av bemötande från kommunens tjänstepersoner ligger på en medelnivå jämfört med andra kommuner, vilket indikerar ett förbättringsutrymme men också en grund att bygga vidare på. När det gäller nöjdhet med skötseln av utomhusmiljöer placerar sig kommunen lägre, vilket pekar på en tydlig utmaning där insatser kan behöva prioriteras. Tryggheten utomhus på kvällar och nätter ligger, likt bemötandet, på en genomsnittlig nivå, vilket ger en balanserad men inte framstående position. Återvinningen av kommunalt avfall är däremot ett område där Mariestad presterar bättre än genomsnittet, vilket visar på en relativ styrka i miljöarbetet. Sammanfattningsvis har kommunen goda förutsättningar inom miljö, medan utomhusmiljöer och trygghet kräver fortsatt uppmärksamhet för att höja medborgarnas upplevelse.

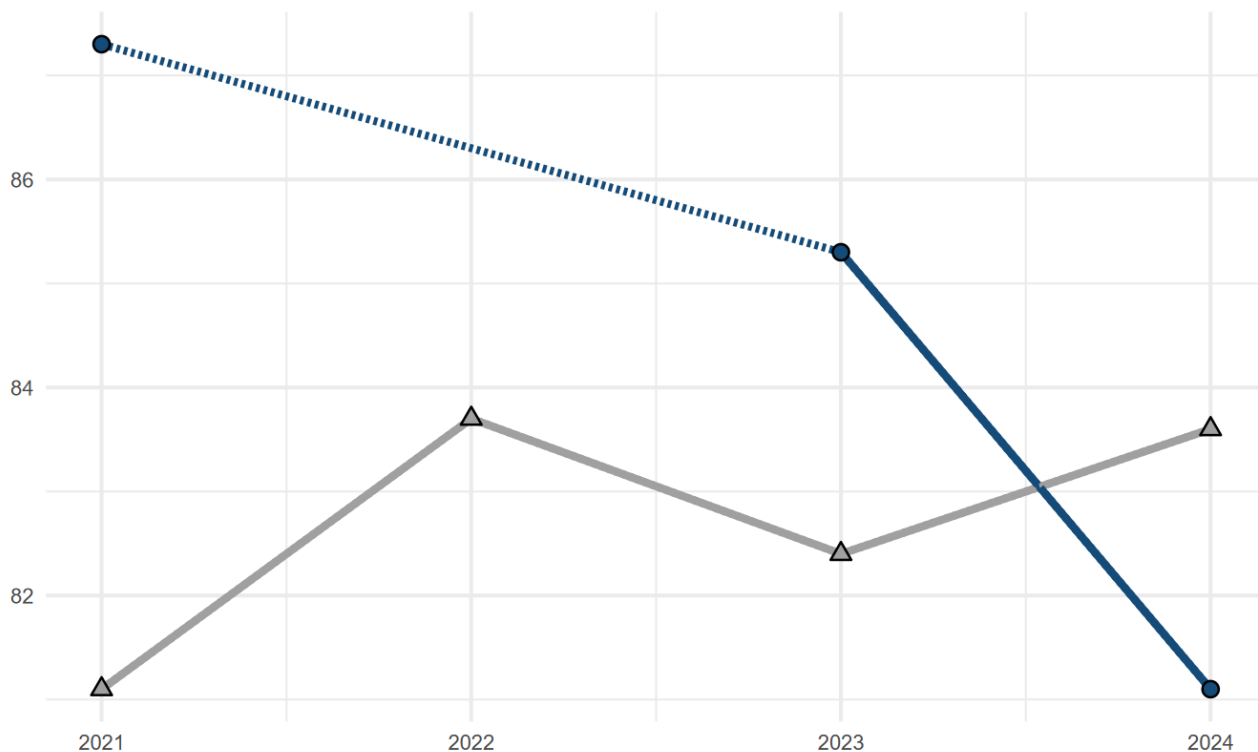
Nyckeltal	År	Värde	Förändring
Nöjdhet			
Medborgarundersökningen - Kommunen är en bra plats att bo och leva på, andel (%)	2024	92,7	-4,1
Medborgarundersökningen - Bra bemötande vid kontakt med tjänsteperson i kommunen, andel (%)	2024	81,1	-4,2
Nöjdhet med skötseln av kommunens utomhusmiljöer, andel (%)	2024	62,7	-7,3
Nöjdhet med kommunens utbud av platser för idrott, friluftsliv och ställen att träffas på, andel (%)	2024	63,6	-3,1
Nöjdhet med bibliotekets utbud och främjande av lokalt kulturliv, andel (%)	2024	80,4	+0,7
Trygghet			
Medborgarundersökningen - Trygg utomhus i området där du bor när det är mörkt ute, andel(%)	2024	81,3	-1,3
Anmälda våldsbrott, antal/100 000 inv	2024	911	+201
Företagande och byggande			
Nystartade företag, antal/1000 inv, 16-64 år	2024	7,0	-1,2
Hushåll med tillgång till eller möjlighet att ansluta till bredband om minst 1 Gbit/s, andel (%)	2024	99,2	+0,6
Miljö			
Kommunalt avfall som samlats in för materialåtervinning, inkl. biologisk behandling, andel (%)	2024	41	+1
Fossiloberoende fordon i kommunorganisationen, andel (%)	2024	47,1	+0,8
Ekologiska livsmedel i kommunens verksamhet, andel (%)	2023	15	+2

Nyckeltal i fokus inom 'Samhälle'

Här presenteras nyckeltal i området 'Samhälle' som antingen förändrats tydligt, positivt eller negativt, eller länge legat kvar på en relativt hög eller låg nivå

▲ Alla kommuner (ovägt medel) ● Mariestad

Medborgarundersökningen - Bra bemötande vid kontakt med tjänsteperson i kommunen, andel (%)

Värdet har sedan förra tidsperioden gjort ofördelaktig förändring. Jämförbara kommuner med bra resultat: Timrå och Boden.

Verksamhetens kostnader

Texten är författad av en AI

Mariestads kostnadsbild inom verksamheterna visar på en blandad profil. Förskoleverksamheten ligger på en medelnivå jämfört med andra kommuner, medan grundskolans kostnader per elev är relativt låga, vilket indikerar en effektiv resursanvändning i förhållande till riket. Gymnasieskolan hamnar något över medel, men fortfarande inom en normal spridning. Arbetsmarknadsåtgärder och äldreomsorg uppvisar kostnader som ligger på en förhållandevis låg nivå, vilket kan tyda på en kostnadseffektiv hantering. Däremot är kostnaderna för individ- och familjeomsorg samt funktionsnedsättningsverksamheten högre än genomsnittet, vilket kan utgöra en utmaning. Fritids- och kulturverksamheten ligger på en medelnivå, medan infrastrukturkostnaderna är förhållandevis höga. Sammanfattningsvis finns det områden med god kostnadskontroll, men vissa verksamheter kräver uppmärksamhet för att säkerställa långsiktig hållbarhet.

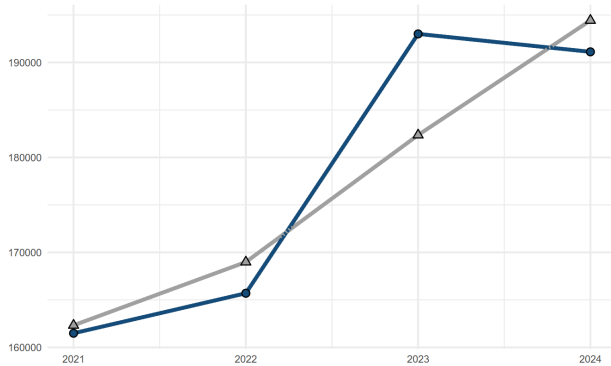
Nyckeltal	År	Värde	Förändring
Kostnad förskola, kr/inskrivet barn	2024	191 121	-1 887
Kostnad grundskola F-9, hemkommun, kr/elev	2024	133 058	+15 286
Kostnad gymnasieskola hemkommun, kr/elev	2024	149 661	+6 116
Kostnad arbetsmarknadsåtgärder, kr/inv	2024	374	-406
Kostnad individ- och familjeomsorg, kr/inv	2024	5 985	+1 282
Kostnad funktionsnedsättning totalt (SoL, LSS, SFB), minus ersättning från FK enl SFB, kr/inv	2024	10 358	+952
Kostnad äldreomsorg, kr/inv 80+	2024	233 578	+2 807
Kostnad kulturverksamhet, kr/inv	2024	1 061	-31
Kostnad fritidsverksamhet, kr/inv	2024	2 108	-197
Kostnad infrastruktur, skydd mm, kr/inv	2024	7 821	-2 028

Nyckeltal i fokus inom 'Verksamhetens kostnader'

Här presenteras nyckeltal i området 'Verksamhetens kostnader' som antingen förändrats tydligt, positivt eller negativt, eller länge legat kvar på en relativt hög eller låg nivå

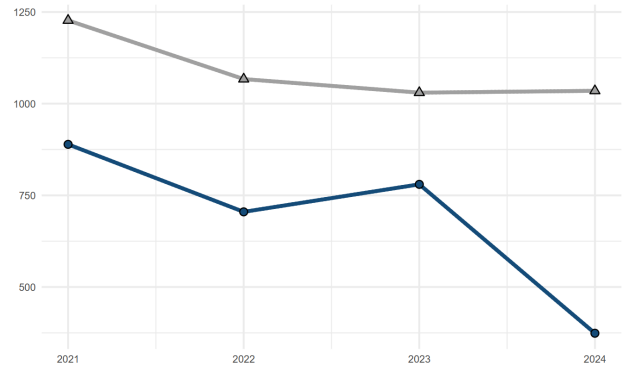
▲ Alla kommuner (ovägt medel) ● Mariestad

Kostnad förskola, kr/inskrivet barn

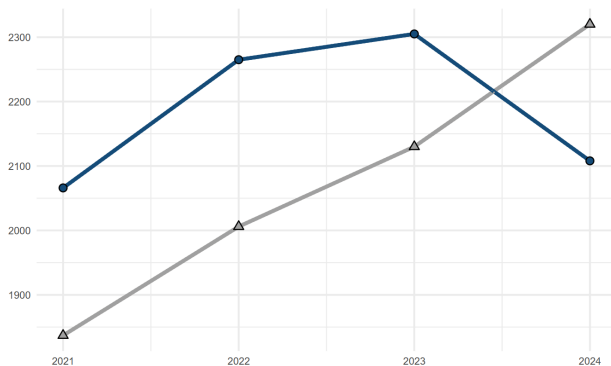
Värdet har sedan förra tidsperioden gjort fördelaktig förändring.

Kostnad arbetsmarknadsåtgärder, kr/inv

Värdet har sedan förra tidsperioden gjort fördelaktig förändring.

Kostnad fritidsverksamhet, kr/inv

Värdet har sedan förra tidsperioden gjort fördelaktig förändring.

Nettokostnadsavvikelse

Texten är författad av en AI

Mariestads kommun uppvisar en varierad bild inom nettokostnadsavvikelsen. Förskola och fritidshem ligger på en något högre kostnadsnivå jämfört med referenskommuner, vilket indikerar utmaningar i effektiviteten. Grundskola och gymnasieskola befinner sig i ett medelsnitt, utan tydliga avvikelser från förväntade kostnader. Individ- och familjeomsorg har däremot en tydligt högre kostnadsnivå, vilket kan signalera behov av åtgärder. Äldreomsorgen ligger nära genomsnittet, medan LSS-verksamheten skiljer sig positivt med en lägre kostnadsnivå än både kommunsnittet och referensvärdena. Sammanfattningsvis finns både områden med relativt god kostnadskontroll och sådana där förbättringspotential är större.

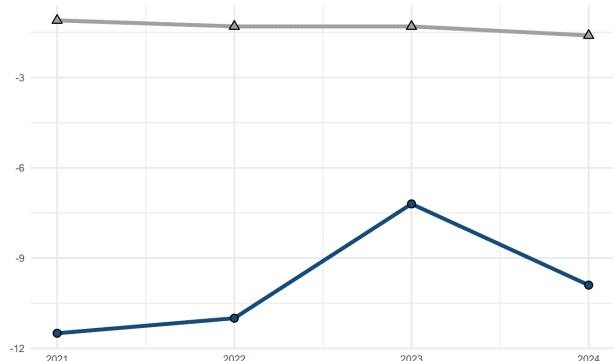
Nyckeltal	År	Värde	Förändring
Nettokostnadsavvikelse förskola inkl. öppen förskola, (%)	2024	7,6	-4,1
Nettokostnadsavvikelse fritidshem inkl. öppen fritidsverksamhet, (%)	2024	-26,5	-30,6
Nettokostnadsavvikelse grundskola F-9, (%)	2024	0,3	+7,6
Nettokostnadsavvikelse gymnasieskola, (%)	2024	0,9	-1,8
Nettokostnadsavvikelse individ- och familjeomsorg, (%)	2024	37,2	+26,3
Nettokostnadsavvikelse äldreomsorg, (%)	2024	-0,0	+3,8
Nettokostnadsavvikelse LSS (%)	2024	-9,9	-2,7

Nyckeltal i fokus inom 'Nettokostnadsavvikelse'

Här presenteras nyckeltal i området 'Nettokostnadsavvikelse' som antingen förändrats tydligt, positivt eller negativt, eller länge legat kvar på en relativt hög eller låg nivå

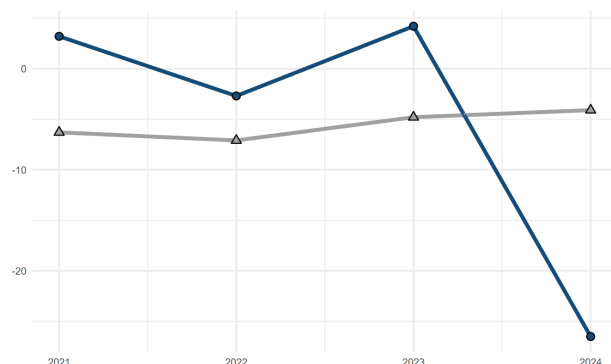
▲ Alla kommuner (ovägt medel) ● Mariestad

Nettokostnadsavvikelse LSS (%)

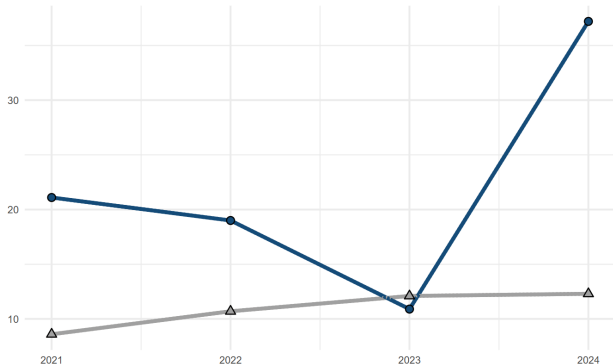
Värdet ligger sedan en längre tid på fördelaktig nivå.

Nettokostnadsavvikelse fritidshem inkl. öppen fritidsverksamhet, (%)

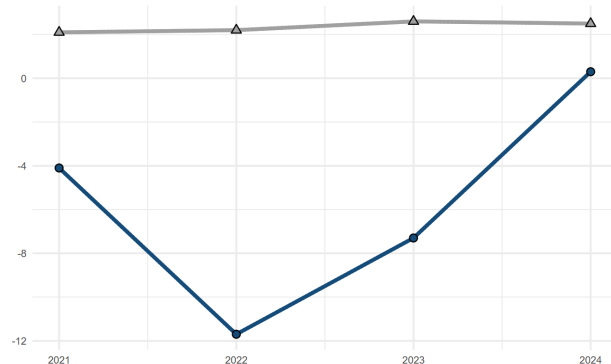
Värdet har sedan förra tidsperioden gjort fördelaktig förändring.

Nettokostnadsavvikelse individ- och familjeomsorg, (%)

Värdet har sedan förra tidsperioden gjort ofördelaktig förändring. Jämförbara kommuner med bra resultat: Ekerö, Höör och Ystad.

Nettokostnadsavvikelse grundskola F-9, (%)

Värdet har sedan förra tidsperioden gjort ofördelaktig förändring. Jämförbara kommuner med bra resultat: Burlöv, Åstorp och Alvesta.

Om rapporten

Nyckeltalen presenteras område för område. Varje område redovisas med en tabell, följt av eventuella fokusnyckeltal. Läs mer under 'Fokusnyckeltal' nedan.

Tabellerna

Varje tabellsida inleds med en kort AI-genererad sammanfattning utvalda nyckeltal i tabellen. Tabellen har fyra kolumner:

- **Nyckeltalets namn**
- **År** – Vilket år värdet avser (alla nyckeltal har inte nödvändigtvis samma senaste årtal)
- **Värde** – bakgrundsfärgen visar hur fokuskommunen placerar sig i förhållande till övriga kommuner. Rött anger att kommunen tillhör de 25 % med mest ofördelaktiga värden, grönt att kommunen tillhör de 25 % mest fördelaktiga. Gult visar att värdet ligger någonstans däremellan.
- **Förändring** – Förutom själva värdet på förändringen från senast tillgängliga år, visar bakgrundsfärgen om den förändringen varit fördelaktig (grön) eller ofördelaktig (röd). En vit bakgrund betyder att ingen nämnvärd förändring skett, eller att nyckeltalet saknar en tydlig preferens för höga respektive låga värden. En asterisk (*) intill förändringsvärdet betyder att förändringsvärdet avser skillnaden senaste året och två år tillbaka.

Grön

Gul

Röd

Fokusnyckeltal

Varje kommun har ett antal fokusnyckeltal. Upp till tio nyckeltal väljs ut baserat på storleken på deras förändring. De fem största fördelaktiga och de fem största ofördelaktiga förändringarna sedan föregående period.

Utöver dessa kan ytterligare nyckeltal som haft en stabilt fördelaktig eller ofördelaktig nivå också redovisas som fokusnyckeltal. För att ett nyckeltal ska kvalificera sig i den här kategorin fokusnyckeltal krävs att nyckeltalet under minst tre fjärdedelar av tillgängliga år (inklusive det senaste) legat bland de mest fördelaktiga eller ofördelaktiga kommunerna.

I de fall ett fokusnyckeltal har röd ram (ofördelaktig utveckling eller stabil ofördelaktig nivå) listas tre kommuner som haft en mer fördelaktig utveckling och läge. En grå ram markerar ett nyckeltal som ger en blandad signal. Exempelvis ligger det fortfarande på en väldigt fördelaktig nivå men har sedan senaste tidsperioden rört sig i en ofördelaktig riktning. Fokusnyckeltal med en grön ram är de som hör till de fem största fördelaktiga förändringarna eller legat på en starkt fördelaktig nivå under en längre tid.

En mer detaljerad metodbeskrivning kommer publiceras på kolada.se